

OD REDAKCJI

Zeszyt ten zawiera pięć studiów opartych głównie na badaniach empirycznych realizowanych w różnych okresach. Wszystkie one dotyczą obsługi produkcyjnej i konsumpcyjnej indywidualnych gospodarstw rolnych w warunkach gospodarki centralnie planowanej. Oparte są częściowo na badaniach prowadzonych w latach siedemdziesiątych. Mimo jednak tak odległego okresu wynikające z nich uogólnienia posiadają w dalszym ciągu nie tylko wartość poznawczą, ale także pragmatyczną. Prezentowane rezultaty były uzyskane głównie w ramach prac umownych (problemy węzłowe i międzyresortowe). Interpretacja jednak tych wyników w znacznym zakresie jest następstwem przemyśleń, a także krytyki naukowej wykonanych badań.

Myślą przewodnią łączącą wszystkie artykuły jest przekonanie, iż przestrzeń rolnicza, a szerzej wiejska, ma charakter wielofunkcyjny i jest niesłychanie zróżnicowana. Otoczenie natomiast instytucjonalne i rynkowe indywidualnych gospodarstw rolnych nie uwzględnia tych odmienności przestrzennych. Ma ono bowiem charakter zunifikowany, niedostosowany do różnych warunków miejsca i czasu. W procesie dostosowawczym gospodarstw rolnych uwzględniającym wielorakie ograniczenia wywołuje to określone zachowania (J. Dietl). Istotną staje się typologia funkcji obszarów wiejskich umożliwiającą segmentację wsi z punktu widzenia jej obsługi produkcyjnej i konsumpcyjnej (A. Kopias). Podstawowe znaczenie posiada poznanie zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych względem gospodarstw uwarunkowań ich obsługi produkcyjnej oraz konsumpcyjnej (B. Gregor, A. Kopias, J. Zrobek). Badania te oparte zostały na różnych rodzajach informacji pierwotnych uzyskanych na ogół za pośrednictwem kwestionariuszy wywiadu przeprowadzonego wśród rolników w różnych rejonach Polski.

Jerzy Dietl